

FAKULTET FOR REALFAG OG TEKNOLOGI

P Å S K E T E N T A M E N

Emnekode: Ma-015

Emnenavn: Matematikk for forkurs

Dato: 19. mars 2018

Varighet: 09 – 14

Antall sider inkl. forside: 4

Tillatte hjelpemidler:

Godkjente formelsamlinger i matematikk – uten notater.
Godkjent kalkulator

Merknader:

Løs hver oppgave oversiktlig. Ta med nødvendige mellomregninger slik at du forklarer fremgangsmåter og begrunner svarene. Legg vekt på nøyaktige utregninger.

Ved vurdering teller alle deloppgavene likt.

Oppgave 1

Forenkle uttrykkene så mye som mulig:

a)
$$\frac{(2x)^2 \cdot \sqrt[3]{y}}{8y^{\frac{2}{3}} \cdot \sqrt{x} \cdot x^{\frac{3}{2}}}$$

b)
$$(x-2)(x+2) + 3(x+1)(x+3) - 4x(x+3)$$

Løs likningene ved regning:

c)
$$\sqrt{x-2} + 2x = 5$$

d)
$$\left(\sin x + \frac{1}{2}\right)\left(\cos x - \frac{1}{2}\right) = 0 \quad x \in [0, 2\pi]$$

e) Løs ulikheten:
$$\frac{x+3}{x-2} \leq 2x$$

Deriver funksjonene:

f)
$$f(x) = e^x \cdot \sin x$$

g)
$$g(x) = \ln(x^2 + 1)$$

Regn ut integralene:

h)
$$\int (3x + \cos 2x) dx$$

i)
$$\int x^2 (x^3 + 1)^5 dx$$

j) Regn ut y som en funksjon av t når vi vet at:

$$\frac{dy}{dt} = \frac{2t}{3y^2} \quad \text{og} \quad y(0) = 2$$

k) Bestem konstantene a og b slik at $x=1$ og $x=2$ er to av løsningene i likningen:

$$x^3 + ax^2 + b = 0$$

Beregn deretter den tredje løsningen.

Oppgave 2

Gitt funksjonen: $f(x) = \frac{x^2 + 4x + 3}{x}$

- a) Finn definisjonsmengden til $f(x)$ og regn ut nullpunktene til funksjonen.
- b) Finn ved regning eventuelle asymptoter til $f(x)$.
- c) Vis at den deriverte til $f(x)$ er: $f'(x) = \frac{x^2 - 3}{x^2}$.
- d) Finn ved regning eventuelle topp- og bunnpunkter til $f(x)$.
- e) Tegn grafen til og $f(x)$ sammen med eventuelle asymptoter.
Hva er verdimengden til $f(x)$?
- f) Grafen til $f(x)$ og x -aksen avgrenser et flatestykke i 2. kvadrant. Regn ut eksakt verdi til arealet av dette flatestykket.

Oppgave 3

I pyramiden $ABCT$ er koordinatene til hjørnene kjent:

$A(1,0,0)$, $B(5,1,0)$, $C(-2,3,1)$ og $T(3,0,16)$.

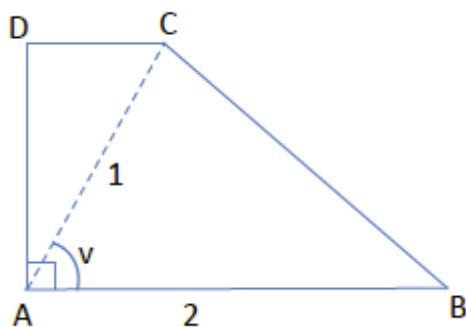
Punktene A , B og C danner grunnflaten i pyramiden.

- a) Finn $\overrightarrow{AB}$, $\overrightarrow{AC}$ og vinkelen mellom disse to vektorene.
- b) Finn arealet av grunnflaten i pyramiden ved regning.
- c) Finn volumet av pyramiden $ABCT$ ved regning.
- d) Vis ved regning at likningen til planet α bestemt av A , B og C er:
$$\alpha: x - 4y + 15z = 1.$$
- e) Finn en parameterframstilling for linja l som går gjennom punktet T og som står normalt på grunnflaten i pyramiden.
- f) Finn koordinatene til skjæringspunktet mellom planet α og linja l .

Oppgave 4

I trapeset $ABCD$ er AB og CD de parallelle sidene. $AB=2$

$$AB = 2, AC = 1, \angle A = \frac{\pi}{2} \text{ og } \angle BAC = v.$$

Vis at arealet av trapeset kan uttrykkes som en funksjon av v slik:

$$A(v) = \frac{(2 + \cos v) \sin v}{2}$$

Oppgave 5

- a) I en uendelig geometrisk rekke er første leddet lik, $\frac{x}{2}$ og andre leddet er lik $\frac{x^2}{4}$.

For hvilke verdier av x er denne rekken konvergent, og hva blir summen da?

- b) I en aritmetisk rekke er summen av de 51 første leddene -1173 og summen av de 61 første leddene -1708.

Bestem første leddet og differansen til rekken.